

Patientsäkerhetsberättelse

För elevhälsans medicinska insats avser År 2020

Datum och ansvarig för innehållet
2021-03-01

Mikael Andersson verksamhetschef elevhälsan
Lena Matsson Medicinskt ledningsansvarig skolsköterska

Mallen är framtagen av Sveriges Kommuner och Landsting, reviderad 181017

Innehåll

PATIENTSÄKERHETSBERÄTTELSE	1
Sammanfattning	3
STRUKTUR.....	4
Övergripande mål och strategier	4
Organisation och ansvar	4
Samverkan för att förebygga vårdskador	5
Patienters och närståendes delaktighet	6
Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet.....	6
Klagomål och synpunkter.....	6
Egenkontroll.....	7
PROCESS - Åtgärder för att öka patientsäkerheten	7
Riskanalys	7
Utredning av händelser - vårdskador.....	7
Informationssäkerhet.....	8
RESULTAT OCH ANALYS	8
Egenkontroll.....	8
Avvikelser	8
Klagomål och synpunkter	9
Händelser och vårdskador	9
Riskanalys	9
Mål och strategier för kommande år	10

Sammanfattning

Detta dokument utgör redovisning för patientsäkerheten inom elevhälsans medicinska insats EMI i Bildningsförvaltningen Hedemora kommun.

Organisationen har byggts upp med nya medarbetare, ledningssystem och samarbete har utvecklats. Rutiner och processer utifrån metodboken och det nationella basprogrammet har arbetats fram för att stärka patientsäkerhetsarbetet.

Det nationella basprogrammet har följts och skolsköterskorna har följt årshjulet., med vissa undantag på grund av den världsomfattande Pandemin. Enligt barnkonventionen har alla barn samma rättigheter och värde, barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barnet, alla barn har rätt till liv och utveckling och barnet har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Vi vill genom hälsosamtalen som utförs i förskoleklass, åk 2,4,7 och gymnasiet år 1 stärka eleverna både individuellt och i grupp. Den digitala elevhälsoenkäten ELSA som föregår hälsosamtalet ger värdefull statistik som hjälper oss att utveckla det hälsofrämjande arbetet. Den ger oss också möjlighet att hitta strategier för att hjälpa eleverna att nå utbildningens mål. Vi ser behov av att utöka med 1 skolsköterska för att få tid utöver basprogrammet för hälsofrämjandeprojekt.

För att säkerställa sekretess och bra arbetsmiljö behövs lämplig skolsköterskeexpedition i Vikmanshyttan skola och Garpenbergs skola.

Inledning

Enligt patientsäkerhetslagen SFS 2010:659 ska vårdgivaren skriva en patientsäkerhetsberättelse. Idén med patientsäkerhetsberättelsen är att öppet och tydligt för alla redovisa strategier, mål och resultat av arbetet med att förbättra patientsäkerheten.

Patientsäkerhetsberättelsen ska ha en sådan detaljeringsgrad att det går att bedöma hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra kvaliteten har bedrivits i verksamhetens olika delar, och att informationsbehovet hos externa intressenter tillgodoses. SOSFS 2011:9 7 kap. 3 §. Patientsäkerhetsberättelsen bör utformas så att den kan ingå i vårdgivarens ledningssystem för patientsäkerhet. Patientsäkerhetsberättelsen ska vara färdig senast den 1 mars varje år.

STRUKTUR

Övergripande mål och strategier

SFS 2010:659,3 kap. 1 § och SOSFS 2011:9, 3 kap.

- Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande och stödja eleverna mot utbildningens mål.
- Bevaka elevernas vaccinationstäckning och erbjuda kompletterande vaccinationer.
- Fullfölja vaccinationer enligt Folkhälsomyndighetens vaccinationsprogram.
- Vid hälsosamtal identifiera problem eller symptom hos elever som kan innebära att de är i behov av insats.

Rutiner och program över hälsoarbetet i elevhälsans medicinska insats (EMI) finns i *Metodbok för elevhälsans medicinska del, Skolhälsovården Dalarna version v1.2 2019*. I Metodboken finns också blanketter och skrivna rutiner för rapportering av tillbud och avvikelser. Rutiner och processtöd utifrån basprogrammet utarbetades under läsåret.

Basprogrammet är en sammanfattning över skolhälsoarbetet.

För att hjälpa elever med behov av särskilt stöd samverkar EMI med pedagogisk personal och övrig personal i lokala och centrala elevhälsan genom regelbundna träffar. Beslut dokumenteras, görs tillgängligt för berörda parter och följs upp vid senare träffar.

Planerade hälsobesök görs i F-klass, åk 2, åk 4 och åk 7 gymnasiet år 1.

Organisation och ansvar

SFS 2010:659,3 kap. 9 § och SOSFS 2011:9, 7 kap. 2 §, p 1

Vårdgivare

Hedemora kommun är vårdgivare genom bildningsnämnden. Vårdgivaren ska planera, leda och kontrollera verksamheten på ett sätt som leder till att kraven på god vård i Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) upprätthålls. Vårdgivaren ska se till att det finns den personal, de lokaler och den utrustning som behövs för att god vård ska kunna ges. När hälso- och sjukvård ges till barn ska barnets bästa särskilt beaktas.

Verksamhetschef enligt HSL

I 4kap.2§ hälso och sjukvårdslagen (HSL 2017:30) står att där det bedrivs hälso-och sjukvård ska det finnas någon som svarar för verksamheten och säkerställer elevens behov av trygghet kontinuitet, samordning och säkerhet i vården tillgodoses. Verksamhetschefen får bestämma över diagnostik eller vård av enskilda patienter endast om han har tillräcklig kompetens och erfarenhet av detta. Elevhälsochef Mikael Andersson är tillsammans med respektive rektor ansvarig för elevhälsans medicinska insats.

Medicinskt ledningsansvar

Verksamhetschefen får ge i uppdrag till annan befattningshavare inom verksamheten som har tillräcklig kompetens och erfarenhet att fullfölja enskilda uppgifter rörande diagnostik, vård och behandling. Verksamhetschefen för elevhälsan har ingen medicinsk kompetens och har utsett skolsköterska Lena Matsson till medicinskt ledningsansvarig för patientsäkerhetsarbetet.

Skolläkare

Avtal finns med läkaren Bo Magnusson vilken kommer 2–3 gånger per termin Bo Magnusson finns att rådfråga via mobiltelefon och genom mail via PMO systemet. Skolläkaren arbetar på avtal och konsulteras för elever med behov av skolläkarbesök samt för vaccinationsöversyn på nyanlända. Samtliga skolsköterskor planerar skolläkarens tidbok.

Medarbetare

All hälso-och sjukvårdspersonal har ett eget yrkesansvar för att arbetet ska utföras i överenskommelse med vetenskap och beprövad erfarenhet och skyldighet att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. Varje medarbetare ansvarar för att hålla sig väl förtrogen med den lagstiftning som gäller inom hälso- och sjukvård och för elevhälsan, samt de bestämmelser, föreskrifter och rutiner som gäller för verksamheten I ansvaret ingår att identifiera och rapporter avvikelser och risker

Samverkan för att förebygga vårdskador

SOSFS: 2011:9,4 kap. 6 §, 7 kap. 2 § p 3

- Elevhälsans medicinska insats samverkar med både interna och externa aktörer.
- Samarbete sker med elever och vårdnadshavare.
- Samverkan med barnhälsovården vid informationsöverföring (med vårdnadshavares medgivande) vid skolstart.
- Samverkan mellan skolor vid skolbyte.
- Samverkan med skolans elevhälsoteam/EHT
- Samverkan mellan övriga MLA i Dalarnas Län, regelbundna nätverksträffar.
- Samverkan med Regionen och andra aktörer inom kommunen.
- Samverkan via TRIO (lokal samverkan i Hedemora med skola, socialtjänst och hälso-och sjukvård)

Patienters och närståendes delaktighet

SFS 2010:659 3 kap. 4 §

Elevhälsans medicinska insats strävar efter samarbete med vårdnadshavare kring elevers hälsa utifrån ålder och mognad.

EMI erbjuder och genomför hälsosamtal och hälsobesök med elever i förskoleklass, åk 2, åk 4, åk 7 och gymnasiet år 1. Basprogrammet för EMI innebär undersökning av tillväxt, syn, hörsel, samtal om inlärnin g, trivsel, hemsituation och kamratrelationer. Inför hälsosamtalen informeras vårdnadshavare och elev och ges möjlighet att lämna in hälsouppgift digitalt via e-enkäter där finns möjlighet att ta upp frågor som känns angelägna och elev och vårdnadshavare är förberedda inför samtalet. EMI erbjuder vaccinationer enligt det nationella vaccinationsprogrammet till samtliga elever i åk 1,5 och 8 och till nyanlända elever med behov av Catch up vaccinering. Vårdnadshavare deltar vid hälsosamtalen med elev i förskoleklass samt vid vaccination i åk 1 samt erbjuds att närvara vid hälsosamtalen i de övriga årskurserna och vid vaccinering. Skriftligt samtycke till vaccinering från vårdnadshavare inhämtas alltid innan vaccination.

Hälso- och sjukvårdspersonalens rapporteringsskyldighet

SFS 2010:659, 6 kap. 4 § och SOSFS 7 kap. 2 § p 5

Hälso- och sjukvårdspersonal har enligt Patientsäkerhetslagen (SFS 2010:659) rapporteringsskyldighet av händelser som har eller hade kunnat medföra skada i samband med diagnostik, vård och behandling.

Vid risker eller händelse som kunnat medföra vårdskada ska elevhälsans medicinska personal alltid rapportera till verksamhetschef och MLA. Verksamhetschefen och MLA ska skyndsamt kontakta ansvariga och inblandade för att utreda, analysera och sätta in åtgärder för att undvika framtida risk eller händelse.

Rutin för avvikelser finns och är känd av medarbetarna.

Alla klagomål eller synpunkter på verksamhetens ska delges verksamhetschefen som har att utreda och åtgärda samt besvara klagomål eller synpunkter.

Under 2020 har det inkommit en avvikelse som ledde till en Lex Maria anmälan.

Klagomål och synpunkter

SOSFS 2011:9, 5 kap. 3 och 6§, 7 kap 2 § p 6,

För klagomål och synpunkter nyttjas Hedemora kommuns synpunkthantering.

Egenkontroll

SOSFS 2011:9, 5 kap. 2§, 7 kap. 2 § p 2

Egenkontroll	Omfattning	Källa
Loggkontroll PMO	1 ggr/månad	PMO ansvarig, verksamhetschef
Avvikelser	fortlöpande	MLA, Verksamhetschef
Medicinsktekniska produkter (våg, temp, blodtrycksmanschett)	Vart annat år	Protokoll, MLA
Hörselmätare/audiometer	1 gång per år	Protokoll, skickas till hörseltekniska Falulasarett över jullovet.
Läkemedelskåp/kylskåp för vaccinationer	fortlöpande	MLA, skolsköterskor

PROCESS - Åtgärder för att öka patientsäkerheten

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 2

- Formell överlåtelse av enskilda ledningsuppgifter från verksamhetschef till MLA har utförts.
- Nya skolsköterskor har fått information om elevhälsans metodbok.
- All dokumentation sker i PMO. Dokumentationen i PMO gäller även asylsökande elever och elever med skyddad identitet, vilket ökar säkerheten för att papperskopior försvinner.
- SITS kort införts under 2020 för att säkra inlogg i PMO
- MLA deltar i länsträff för MLA regelbundet.
- Fortbildning sker kontinuerligt.
- GDPR rutiner följs.
- Rutin för att säkerställa vaccinationsprocess har uppdaterats.
- Ledningssystemet har upprättats och översyn av metodstöd har påbörjats

Risikanalys

SOSFS: 2011:9, 5 kap. 1 §, 7 kap 2§ p 4

Bedömningar sker fortlöpande om det föreligger risk för att händelser skulle kunna inträffa vilka kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.

Utredning av händelser - vårdskador

HSLF-FS 2017:40, 3 kap. 1§ och SOSFS 2011:9 7 kap sista stycket

Bedömning sker fortlöpande om det föreligger risk för att händelser skulle kunna inträffa vilka kan medföra brister i verksamhetens kvalitet.

Informationssäkerhet

HSLF-FS 2016:40, 7 kap. 1§

Fortlöpande egenkontroller bestående av loggranskning.
Arbete med att GDPR säkra har bedrivits.

RESULTAT OCH ANALYS

SFS 2010:659, 3 kap. 10 § p 3

Egenkontroll

Mål 1	Strategi/er	Åtgärd	Resultat	Analys
Genomförande av rutin gällande vaccinering enligt basprogrammet	Utarbetat gemensam rutin/process för vaccinering basprogram	MLA sammanställt processrutin som är godkänd och finns tillgänglig för skolsköterskor.	Genomfört	Fortlöpande arbete
Genomförande av rutin gällande vaccinering nyanlända	Utarbetat gemensam rutin/process för vaccinering nyanlända	MLA sammanställt processrutin som finns tillgänglig för skolsköterskor.	Genomfört	Fortlöpande arbete
Genomförande av rutin/process gällande Hälsobesök	Utarbetat gemensam rutin/process utifrån Regional metodbok	MLA sammanställt processrutin som är godkänd och finns tillgänglig för skolsköterskor.	Genomfört	Fortlöpande arbete
Genomförande att arbeta hälsofrämjande och förebyggande.	Via hälsosamtalen belysa risker och motverka dem	Samtliga skolsköterskor vid hälsosamtalen	Fortlöpande	statistik

Det är ca 450 elever/heltidsanställd skolsköterska.

Skolsköterskeorganisationen har bestått av sex skolsköterskor varav 2 heltider och 4 deltid, vilket föranlett svårigheter att samarbeta, kommunicera och handleda varandra i skolsköterskegruppen, vilket kunnat leda till en patientsäkerhetsrisk relaterat till mindre tid för inbördes kommunikation/ handledning. Skolsköterskorna har haft handledning 3 ggr/termin.

Skolsköterskor deltar på respektive skolors lokala elevhälsoteam och teammöten på centrala elevhälsan.

Avvikelse Risk- och friskområden/grupper som identifieras i hälsosamtalen och lyfts i centrala och lokala elevhälsoteamen.

Genom deltagande på SIP används skolsköterskors kunskap.

Vid behov av remiss skrivs den av skolsköterska/skolläkare för att säkerställa att remissvar förvaras i elevens journal.

Vårterminen 2020 präglades av en Världsomfattande Pandemi vilket föranledde till bland annat;

- MLA utlånades 50% till omsorgen att vara MAS under mars-juni.
- Gymnasieeleverna studerade på distans vilket gjorde att vissa hälsosamtal fick utföras via telefon, vissa avvaktades det med.
- Alla hälsosamtal kunde inte genomföras i grundskolan.
- Planerade projekt såsom utveckling av ledningssystem och metodstöd ”lades på is”
- Planerad utveckling av skolsköterskegruppens samarbete försvårades.
- Planerad utveckling av hälsofrämjande åtgärder ”lades på is”
- Avvikelse Risk- och friskområden/grupper som identifieras i hälsosamtalen lyfts i centrala och lokala elevhälsoteamen har inte alltid kunnat lyftas fram att åtgärda.

Avvikelse

En avvikelse inkommit och åtgärdats

Klagomål och synpunkter

Inga klagomål och synpunkter har inkommit under året

Händelser och vårdskador

En avvikelse angående risk för vårdskada har inkommit och föranlett utredning och åtgärder, en Lex Maria anmälan inlämnades, svar erhöles från Socialstyrelsen som ansåg att vidtagna åtgärder var bra. Ärendet avslutat.

Risikanaly

Skolsköterskemottagningen i Vikmanshyttan är i en olämplig lokal, mellan två klassrum, lyhört, inget väntrum. Behöver mer funktionell plats så hälsokontroller/samtal kan genomföras. Detta är påtalats flertal gånger utan förändring. Skolsköterskeexpeditionen i Garpenberg lyhörd vilket innebär risk att sekretessamtal avlyssnas. Hörselkontroller är svårt att utföra då slöjdsalen är utanför och hög ljudnivå då det är elever där.

Mål och strategier för kommande år

- Enligt barnkonventionen har alla barn samma rättigheter och värde, barnets bästa ska beaktas vid alla beslut som rör barnet, alla barn har rätt till liv och utveckling och barnet har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad. Genom hälsosamtalen som utförs i Förskoleklass, åk 2,4,7 och gymnasiet år 1 kan vi stärka eleverna och genom att fortlöpande utveckla våra hälsosamtal/besök och digitala ELSA-enkäten. Vi får fortlöpande ta tillvara statistik sammanställt från hälsosamtalen för att utveckla det hälsofrämjande arbetet så vi kan hjälpa eleverna på rätt sätt med att nå utbildningens mål.
- Annan lämplig skolsköterskeexpedition i Vikmanshyttan skola.
- Säkra skolsköterskeexpedition, det lyhörda, Garpenbergsskola antingen genom att planera så ingen slöjdverksamhet sker då skolsköterska är där alternativt ljudisolera rummet.
- Fortlopande utveckla skolsköterskegruppen och utveckla bra samarbete.
- Fortlopande utveckla arbetet med basprogrammet för elevhälsan.
- Fortlopande utveckla rutiner och processer.
- Utöka med 1 skolsköterska för att få tid utöver basprogrammet för hälsofrämjandeprojekt vilka vi ser behov av.
- Fortlopande utveckla samarbete med övriga professioner på elevhälsan och samarbetspartners.